

דף תרגול: קוראים מפה – סמלים, מקרא וכיוונים

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר סמלים נפוצים במפה ואת תפקיד המקרא
- לדעת לקרוא כיווני רוח במפה
- להבין איך מפה עוזרת להחליט איפה נכון לבנות דברים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנה בסיסית

1. ב – מלמעלה
2. ב – להסביר מה כל סמל מייצג
3. ב – נחל או נהר
4. ב – מרפאה או בית חולים
5. ג – למעלה
6. ב – במקרא

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – במפה הכול קטן הרבה יותר מבמציאות
2. לא נכון – המזרח נמצא בצד ימין, והמערב בצד שמאל
3. נכון – כך מוסבר בטקסט על הסמלים
4. לא נכון – מפעל רועש עדיף להרחיק מאזורי מגורים
5. לא נכון – האות צ׳ מראה איפה נמצא הצפון
6. נכון – כך שומרים על בטיחות ונוחות

חלק ג׳ – השלמת מילים

1. מלמעלה
2. סמל
3. מקרא
4. פארק
5. מגורים

חלק ד׳ – התאמה בין סמל למשמעות

- 1 – ו (מרפאה או בית חולים)
- 2 – ד (פארק)
- 3 – א (כביש)
- 4 – ג (נחל או נהר)
- 5 – ב (ים או אגם)
- 6 – ה (מראה איפה הצפון)

חלק ה׳ – סדר נכון

1. מסתכלים במקרא ולומדים מה כל סמל אומר
2. מזהים את כיוון הצפון במפה
3. מוצאים את הסמל של נקודת היעד
4. בודקים לאן צריך ללכת לפי הכיוונים
5. מגיעים למקום הנכון בעזרת המפה

חלק ו׳ – חשיבה ויישום

1. תשובה טובה תכלול: גן משחקים קרוב לבתים ורחוק מכביש סואן; מפעל רחוק מאזורי מגורים כדי לשמור על שקט ובטיחות
2. תשובה פתוחה - חשוב שהתלמיד יסביר את הסמלים שבחר ואת המקרא שלהם

כרטיס יציאה – מה לחפש

- המקרא מסביר מה כל סמל מייצג
- צפון למעלה, דרום למטה ברוב המפות
- מפעל רועש או מעלה עשן

טיפים להפעלה:

- אפשר להביא מפה אמיתית של האזור ולתרגל זיהוי סמלים וכיוונים בפועל
- כדאי לתרגל קודם את כיווני הרוח על הכיתה עצמה (מי יושב בצפון הכיתה וכו׳)
- לחלק קבוצתי: לתת לכל קבוצה מפה פשוטה עם מקרא ולבקש למצוא מסלול

דף תרגול: קוראים מפה – סמלים, מקרא וכיוונים

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

מפה מראה מקום מלמעלה. נלמד סמלים, מקרא וכיוונים.

📖 מילון קטן:

מפה	ציור של מקום כפי שרואים מלמעלה
סמל	ציור קטן שמייצג משהו במפה
מקרא	תיבה שמסבירה מה כל סמל אומר
צפון	הכיוון שלמעלה ברוב המפות
דרום	הכיוון שלמטה ברוב המפות
מזרח	הכיוון שבצד ימין ברוב המפות
מערב	הכיוון שבצד שמאל ברוב המפות
כיוון	לאן הולכים או פונים

1 חלק א׳ – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איך רואים את המקום במפה?

א) מהצד ב) מלמעלה ג) מלמטה ד) מרחוק מאוד

2. למה משמש המקרא?

א) להראות את הצבעים היפים ב) להסביר מה כל סמל מייצג ג) לספור את הבתים

ד) להראות את מזג האוויר

3. מה זה קו כחול מתפתל?

א) כביש ב) נחל או נהר ג) רכבת ד) חניה

4. מה זה צלב אדום?

א) בית ספר ב) מרפאה או בית חולים ג) פארק ד) חניה

5. איפה הצפון במפה?

א) למטה ב) בצד ימין ג) למעלה ד) בצד שמאל

6. במה מסתכלים קודם?

א) בכותרת ב) במקרא ג) בצבעים ד) בגודל הדף

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	במפה, רחוב שלם יכול להיראות כקו דק	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	המערב נמצא בצד ימין ברוב המפות	☐	☐
3	קו שחור עבה במפה מסמן בדרך כלל כביש	☐	☐
4	כדאי לבנות מפעל רועש קרוב מאוד לבתי מגורים	☐	☐
5	האות צ׳ ליד חץ במפה מראה איפה נמצא הדרום	☐	☐
6	גן משחקים כדאי לבנות קרוב לבתים ורחוק מכביש סואן	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. מפה היא ציור של מקום כפי שרואים אותו _____

2. _____ הוא ציור קטן שמייצג משהו במפה

3. ה_____ הוא תיבה בפינת המפה שמסבירה מה כל סמל אומר

4. עץ ירוק במפה מסמן בדרך כלל _____

5. מפעל רועש עדיף להרחיק מאזורי _____

4 חלק ד׳ – התאמה בין סמל למשמעות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. צלב אדום	___	**א.** כביש
2. עץ ירוק	___	**ב.** ים או אגם
3. קו שחור עבה	___	**ג.** נחל או נהר
4. קו כחול מתפתל	___	**ד.** פארק
5. כתם כחול גדול	___	**ה.** מראה איפה הצפון
6. חץ עם האות צ׳	___	**ו.** מרפאה או בית חולים

5 חלק ה׳ – סדר נכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מגיעים למקום הנכון בעזרת המפה
☐	מוצאים את הסמל של נקודת היעד
☐	מזהים את כיוון הצפון במפה
☐	מסתכלים במקרא ולומדים מה כל סמל אומר

☐	בודקים לאן צריך ללכת לפי הכיוונים

6 חלק ו' – חשיבה ויישום

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. דמיינו שאתם מתכננים שכונה חדשה. היכן תבנו גן משחקים והיכן מפעל? הסבירו מדוע, בעזרת מה שלמדתם על מפות

2. ציירו בדמיון מפה קטנה של החדר שלכם וכתבו אילו סמלים הייתם משתמשים בהם

כרטיס יציאה

מהו תפקיד המקרא במפה?

מה ההבדל בין צפון לדרום במפה?

תנו דוגמה אחת למקום שעדיף להרחיק מאזור מגורים

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀